

Tam Sayılı ve Bileşik Kesirler Konu Anlatımı

Bilgi: - Payı paydasından küçük olan kesirlere **basit**

kesir denir, $\frac{1}{3}, \frac{2}{5}$ gibi.

- Payı paydasına eşit ya da paydasından büyük olan

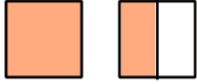
kesirlere **bileşik kesir** denir. $\frac{4}{3}, \frac{10}{7}, \frac{7}{7}$ gibi

- Basit kesirlere bir veya daha fazla bütün eklenerek elde edilen kesirlere **tam sayılı kesir** denir. Tam sayılı kesir, bir doğal sayı ile bir basit kesrin toplamına eşittir.

$1\frac{1}{3}, 2\frac{3}{4}, 5\frac{2}{3}$ gibi

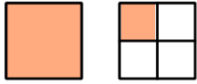
Etkinlik 1: Aşağıdaki taralı bölgeleri kesir olarak ifade ediniz

a.

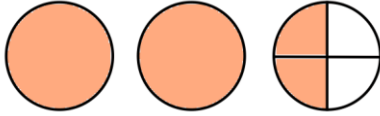

Bir bütün ve iki eş parçaya bölünmüş bütünün yarısı boyanmıştır o halde $1\frac{1}{2}$ kesri ile gösterilir.

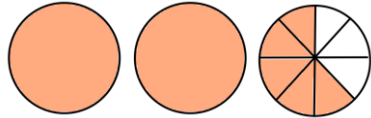
b.

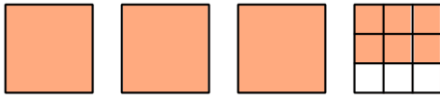
c.

d.

e.

Bilgi: - Bir bileşik kesir, tam sayılı kesir şeklinde yazılmak istenirse kesrin payı paydasına bölünür. Bu işlem sonunda elde edilen bölüm, tam sayılı kesrin tam kısmını, kalan tam sayılı kesrin payını, bölen ise paydasını oluşturacak şekilde yazılmasıyla elde edilir

Etkinlik 2: Aşağıda verilen bileşik kesirleri tam sayılı kesir olarak yazınız

a. $\frac{7}{2}$ bileşik kesirini tam sayılı kesre çevirelim,

$$\begin{array}{r} 7 \overline{) 2} \rightarrow \text{Payda} \\ - 6 \quad \overline{) 3} \rightarrow \text{Tam kısım} \\ \hline \text{Pay} \leftarrow 1 \end{array}$$

O halde $3\frac{1}{2}$ şeklinde yazılır.

b. $\frac{10}{3}$

c. $\frac{18}{5}$

d. $\frac{23}{4}$

e. $\frac{37}{7}$

Bilgi - Bir tam sayılı kesir bileşik kesre çevrilirken, tam sayılı kesrin tam kısmı payda ile çarpılır. Bulunan çarpım, pay ile toplanarak paya yazılır. Bütündeki parça sayısı değişmediğinden payda aynen kalır.

Etkinlik 3: Aşağıda verilen tam sayılı kesirleri bileşik kesir olarak yazınız

a. $3\frac{2}{5}$ tam sayılı kesrini bileşik kesre çevirelim,
 $\frac{3 \times 5 + 2}{5} = \frac{17}{5}$ dir.

a. $1\frac{2}{3}$

b. $2\frac{3}{5}$

c. $3\frac{3}{4}$

d. $5\frac{5}{6}$

e. $4\frac{3}{8}$

MİNİ TEST

1.

Yukarıda modellenen kesir aşağıdakilerden hangisidir?

A) $\frac{5}{6}$ B) $\frac{11}{4}$ C) $\frac{13}{5}$ D) $2\frac{5}{6}$

2. $2\frac{3}{7}$ kesri aşağıdakilerden hangisinin toplamına eşittir?

A) 2 ile $\frac{7}{3}$ B) 2 ile $\frac{3}{7}$
 C) 7 ile $\frac{2}{3}$ D) 7 ile $\frac{3}{2}$

3. $\frac{28}{5}$ kesri aşağıdakilerden hangisine eşittir?

A) $1\frac{1}{5}$ B) $2\frac{3}{5}$ C) $5\frac{3}{5}$ D) $4\frac{2}{7}$

4. $2\frac{3}{4} = \frac{a}{b}$

Olduğuna göre a+b toplamı kaçtır?

A) $\frac{1}{13}$ B) $\frac{1}{12}$ C) $\frac{1}{11}$ D) $\frac{1}{10}$